Vihreä kasvu
Mika Tuuliainen

29.9.2025 E 52/2025

Talousvaliokunta

Lausunto Valtioneuvoston selvityksestä: Komission tiedonanto: Tekoälyn maanosa -toimintasuunnitelma

Elinkeinoelämän keskusliitto EK kiittää mahdollisuudesta lausua Valtioneuvoston selvityksestä Euroopan komission tekoälyn maanosa -toimintasuunnitelmaan liittyen.

Suomi suhtautuu myönteisesti komission strategiseen tekoälytoimintasuunnitelmaan, joka kattaa toimintalinjat tekoälyinfrastruktuurin kehittämiseen, datan saatavuuteen, tekoälyn soveltamiseen, osaamiseen sekä sääntelyn yksinkertaistamiseen liittyen. Suunnitelma on hyvin yleisellä tasolla, joten varsinaiset toimeenpanoehdotukset tulevat erillisinä komission ehdotuksina. Esimerkkinä nyt lokakuussa julkistettavat datastrategia ja tekoälyn soveltamisen strategia.

EK pitää Euroopan komission tekoälytoimintasuunnitelmaa tervetulleena ja kannatettavana ohjelmana. Se kokoaa keskeiset tekoälyyn liittyvät aloitteet saman sateenvarjon alle luoden selkeän kokonaiskuvan komission tärkeimmistä toimenpiteistä tulevina vuosina.

EK korostaa seuraavia linjauksia toimintasuunnitelman toimeenpanoon liittyen:

Markkinaehtoisuus ja yrityslähtöisyys: Tekoälyyn liittyvien investointien ja infrastruktuurihankkeiden tulee perustua markkinaehtoisiin ja yrityslähtöisiin ratkaisuihin. Yritysten tarpeet ja kilpailukyvyn vahvistaminen on asetettava etusijalle. Näin varmistetaan julkisen rahan vivuttava vaikutus yksityisiin investointeihin.

Tutkimus, kehitys ja innovaatiot: EU:n tulee panostaa merkittävästi tutkimukseen, kehitykseen ja innovaatiotoimintaan sekä mahdollistaa yritysten, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten välinen yhteistyö. Murrosteknologioiden, kuten tekoälyn, 6G:n, suurteholaskennan ja kvanttilaskennan, kehittäminen on keskeistä.

Data ja sääntely: Datan saatavuuden ja hyödynnettävyyden parantaminen on elinkeinoelämän kasvun ja kilpailukyvyn edellytys. Sääntelyn

Elinkeinoelämän keskusliitto EK
PL 30 · Eteläranta 10, 00131 Helsinki · Puhelin 09 42020
etunimi.sukunimi@ek.fi · www.ek.fi · Y-tunnus 1902799-1 · Kotipaikka Helsinki

tulee olla ennustettavaa ja selkeää, jotta yritykset voivat hyödyntää tekoälyä tehokkaasti.

Yhteistyö ja avoimuus: EK tukee avoimen lähdekoodin mallien hyödyntämistä ja eurooppalaista yhteistyötä, joka mahdollistaa laajamittaisen tekoälyn käyttöönoton eri toimialoilla.

EK painottaa, että EU:n tärkeimpänä huolena uusien teknologioiden kuten tekoälyn osalta on yksityinen investointivaje. Jos yritykset eivät tunnista itseään komission digiavauksista, ahdinko suhteessa kilpailijoihin syvenee. Onkin tärkeätä, että EU:n rahoitusmekanismit ovat linjassa nyt asetettujen toimenpiteiden kanssa niin nykyisellä kuin tulevalla rahoituskehyskaudella. Julkisin varoin Eurooppa ei tule huipputeknologioiden kilpajuoksua voittamaan

Kunnioittavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Mika Tuuliainen
Johtava asiantuntija